

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้วิจัยได้นำหลักการและแนวคิดของ เคมมิส และแม็ก เท็ทการ์ท (ประวัติ เอราวรณ. 2545 : 48 – 49 ; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart. 1988 : 11 - 15) โดยลำดับขั้นตอนการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและกิจกรรมในการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคม อำเภอหนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

1. กลุ่มผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล ในการวิจัยพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคม อำเภอหนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล

1. กลุ่มผู้วิจัย (Research Participants) จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้วิจัย

1.2 ครูที่ปรึกษา จำนวน 6 คน

2. ผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) จำนวน 35 คน ประกอบด้วย

2.1 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน

2.2 ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 7 คน

2.3 ครูผู้สอน จำนวน 9 คน

2.4 คณะกรรมการสถานักเรียน จำนวน 10 คน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคม อำเภอหนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้มีการจดบันทึกไว้ โดยรวบรวมข้อมูลการประพุดติผิดวินัยซึ่งพบว่า นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนและไม่ส่งงานตามเวลา มาโรงเรียนสาย ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง นินเรียนกลับบ้านก่อนเวลาที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนชายเอาเสื้อออกนอกกางเกง ไม่คาดเข็มขัด ไม่สวมถุงเท้า ไว้ผมยาว ไม่ดูแลทำเวรรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณตามที่ได้รับมอบหมาย ขาดเรียนบ่อย ทะเลาะวิวาท ไม่รวมกิจกรรมของทางโรงเรียนแล้วนำมาวิเคราะห์ดูระดับคะแนนการประพุดติผิดวินัย เพื่อนำเข้าที่ประชุมในการประชุมระดมความคิด ซึ่งผู้ประชุมประกอบด้วย ผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล เพื่อชี้แจงถึงปัญหาวิสัยทัศน์นักเรียนที่เกิดขึ้น หลังจากการ

ประชุมระดมความคิดแล้ว ร่วมกันวิเคราะห์เพื่อเลือกปัญหาวิสัยนักเรียนและหาแนวทางหรือกิจกรรมในการพัฒนาวิสัยนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ แบบบันทึกการประชุม ตามรูปแบบของกรบันทึกประชุมทั่วไป

กลุ่มผู้วิจัยได้ร่วมกันคัดเลือกปัญหาวิสัยนักเรียนและหาแนวทางหรือกิจกรรมในการพัฒนาวิสัยนักเรียน คือ กิจกรรมทำดีเพื่อแผ่นดิน กิจกรรมคลินิกปรับพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมเยี่ยมบ้านและกิจกรรมครูประจำหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาวิสัยนักเรียน 5 เรื่อง คือ การแต่งกาย การตรงต่อเวลา การทำงานที่ได้รับมอบหมาย การรักษาความสะอาด และการเข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.1 กิจกรรมทำดีเพื่อแผ่นดิน เป็นกิจกรรมที่ให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและนักเรียนที่เรียนในปีการศึกษา 2554 ซึ่งหมายรวมถึงนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเสนอชื่อนักเรียนแต่ละห้องที่มีพฤติกรรมที่ดีตามแบบบันทึกชื่อนักเรียนตัวอย่าง ใคร ได้คะแนนมากที่สุดในแต่ละด้านจะมอบเกียรติบัตรในวันสิ้นเดือน หน้าเสาธงหลังการเคารพธงชาติ

1.2 กิจกรรมคลินิกปรับพฤติกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่กลุ่มผู้วิจัยให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อพัฒนาวิสัยนักเรียน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 7 คน จัดกิจกรรมการให้บริการให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงในรายวิชาแนะแนว ในแต่ละครั้งครูที่ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือจะประเมินนักเรียนตามแบบสอบถาม

1.3 กิจกรรมเยี่ยมบ้าน เป็นกิจกรรมที่กลุ่มผู้วิจัยกำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาวิสัยนักเรียน โดยกลุ่มผู้วิจัยได้ร่วมกันออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 1 คนต่อ 1 หมู่บ้าน และออกเยี่ยมบ้านนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเดือนละ 1 ครั้ง ใช้เวลาไปเยี่ยมบ้านเพื่อสอบถามความเป็นอยู่ สร้างความเป็นกันเอง และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน โดยให้ความสำคัญกับการเยี่ยมบ้านนักเรียนที่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยใช้แบบสอบถามในการสอบถามผู้ปกครอง ให้ผู้ร่วมวิจัยสอบถามเหมือนการสนทนาทั่วไปและบันทึกลงในแบบสอบถาม

1.4 กิจกรรมครูประจำหมู่บ้าน เป็นกิจกรรมที่กลุ่มผู้วิจัยกำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาวิสัยนักเรียน โดยแบ่งกลุ่มผู้วิจัยในการประสาน ขอข้อมูลหรือให้ข้อมูลกับผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคม ดังนี้

- 1.4.1 บ้านหนองชุมแสง ผู้ประสานงาน นายกัณฑ์อเนก ปุเรนเด
- 1.4.2 บ้านนาคำน้อย ผู้ประสานงาน นายชาติร์ คงสมจิตต์
- 1.4.3 บ้านโนนสมบูรณ์ ผู้ประสานงาน นายวุฒิชัย วงศ์สาขา
- 1.4.4 บ้านโคกเครือ ผู้ประสานงาน นางสาวปิยะภรณ์ ภูขาว

1.4.5 บ้านนามูล ผู้ประสานงาน นางสมมาศ เพชรพอด

1.4.6 บ้านหนองไม้ตาย ผู้ประสานงาน นางกนกรัตน์ ควงกรมนา

1.4.7 บ้านนาคลองแสน ผู้ประสานงาน นางวิลาสินี อุปจันโท

ผู้รับผิดชอบแต่ละหมู่บ้านประสานงานหรือให้หรือขอข้อมูลกับผู้ใหญ่บ้าน เพื่อสอบถามพฤติกรรมของนักเรียน และร่วมกันแก้ไขปัญหาวินัยนักเรียน และใช้แบบสอบถามในการประเมินพฤติกรรมนักเรียน โดยผู้ประสานงานจะเข้าไปพบผู้ใหญ่บ้านในสัปดาห์สุดท้ายของเดือน

ระยะที่ 2 ดำเนินการวิจัยตามแผนปฏิบัติการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคม อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ระยะเวลาในการทำวิจัย คือปีการศึกษา 2554 ระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2555

2. จัดทำแผนปฏิบัติงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคม อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 1 แผนปฏิบัติงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคม อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

กลยุทธ์	เป้าหมาย	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. ประชุมระดมความคิด - จัดประชุมกลุ่มผู้วิจัย, ผู้ให้ข้อมูล	เพื่อรับทราบปัญหา สร้างความเข้าใจ เพื่อหาแนวทางแก้ไข และข้อตกลงในการแก้ปัญหา ร่วมกัน	พ.ศ. 2554	- กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ข้อมูล	- การบันทึกการประชุม	- แบบบันทึกการประชุม	- สรุปการดำเนินการงานกิจกรรมนักเรียน
2. ทำดีเพื่อแผ่นดิน - คัดเลือกนักเรียนที่เรียนในปีการศึกษา 2554	เพื่อกระตุ้นพฤติกรรมนักเรียน ให้ประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบของโรงเรียน	พ.ศ. 2554- ก.พ. 2555	- กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - นักเรียนที่เรียนในปีการศึกษา 2554	- การบันทึกชื่อ นักเรียนตัวอย่าง	- แบบบันทึกชื่อ นักเรียนตัวอย่าง - แบบประเมิน	- นักเรียนที่เรียนในปีการศึกษา 2554
3. คัดเลือกปรับพฤติกรรมนักเรียน - แนะนำแก่นักเรียน - ให้คำปรึกษา - ให้คำแนะนำ	เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหา นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล	พ.ศ. 2554- ก.พ. 2555	- กลุ่มผู้ร่วมวิจัย	- การประเมิน	- แบบประเมิน	- ครูที่ปรึกษา

กลยุทธ์	เป้าหมาย	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
4. การเยี่ยมชมบ้าน - เยี่ยมบ้านนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย - พบปะผู้ปกครอง นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	เพื่อศึกษาข้อมูล สภาพแวดล้อมและ พฤติกรรมของนักเรียน ร่วมกันทั้งพฤติกรรมที่อยู่ บ้านและที่อยู่โรงเรียน	พ.ศ. 2554- ก.พ. 2555	ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ปกครอง	- การประเมิน	- แบบประเมิน	- ผู้ปกครอง
5. ครูประจำหมู่บ้าน - พบปะผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งดูแลสภาพความ เป็นอยู่และพฤติกรรม ของนักเรียนเป้าหมาย ในหมู่บ้าน	เพื่อรับทราบสภาพความ เป็นอยู่และพฤติกรรม นักเรียนของนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย	พ.ศ. 2554- ก.พ. 2555	ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ใหญ่บ้าน	- การประเมิน	- แบบประเมิน	- ผู้ใหญ่บ้าน
6. สรุปผลการดำเนิน กิจกรรม	รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการ ดำเนินกิจกรรมและสรุปผล การดำเนินงาน	มี.ค. 2555	ผู้วิจัย			- แบบบันทึกชื่อ นักเรียนตัวอย่าง - แบบประเมิน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบบันทึกชื่อนักเรียนตัวอย่าง ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเพื่อคัดเลือกเป็นนักเรียนตัวอย่าง ใช้ในกิจกรรมทำดีเพื่อแผ่นดิน
2. แบบประเมิน เป็นแบบที่ผู้วิจัยให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และผู้ใหญ่อื่นๆ ประเมินพฤติกรรมของนักเรียน

4. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิจัยแยกตามประเภทเครื่องมือ ดังนี้

1. การสร้างแบบบันทึกชื่อนักเรียนตัวอย่าง

- 1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกชื่อนักเรียนตัวอย่างจากเอกสาร ตำราและที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 นำแบบบันทึกชื่อนักเรียนตัวอย่างที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อ

ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.3 นำแบบประเมินชื่อนักเรียนตัวอย่างที่ปรับปรุงจากข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง

1.4 จัดพิมพ์แบบบันทึกชื่อนักเรียนตัวอย่างเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. การสร้างแบบสอบถาม

- 2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมิน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบในการทำแบบประเมิน

2.2 พิมพ์ร่างและนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการเขียนข้อคำถามให้ชัดเจนและตรงประเด็นที่ต้องการให้ครบกระบวนการของการจัดกิจกรรม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.2.1 ดร.เมื่องคร สิริสาร ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคม
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา Ph.D (Development Social Science)

2.2.2 นางทศพร ดวงหัตถ์ ครุ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาโควิทยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล กศ.ม. (สาขาวิชาวัดผลประเมินผล) และ กศ.ม.
(สาขาบริหารการศึกษา)

2.2.3 นางกุสุมาลย์ ถินอภัย ศึกษาพิเศษฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 24 เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษาและรูปแบบการวิจัย กศ.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน)

2.3 แก้ไขแบบประเมินตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบอีกครั้ง

2.4 จัดพิมพ์แบบประเมินเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการ
วิจัยการพัฒนาวิทยานิพนธ์นักเรียน โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
กาฬสินธุ์ ต่อไป

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการดำเนินการเสริมสร้างวิทยานิพนธ์นักเรียนโรงเรียนหนองชุมแสง วิทยาคม อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

1. เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการดังนี้

1. แบบเสนอชื่อนักเรียนตัวอย่าง ตามกิจกรรมทำดีเพื่อแผ่นดิน โดยเก็บรวบรวม
ข้อมูลทุกสิ้นเดือนตามแบบเสนอชื่อนักเรียนตัวอย่าง และให้กลุ่มผู้วิจัยสรุปโดยเสนอรายชื่อนักเรียน
ที่ถูกเสนอชื่อมากที่สุดส่งในวันสุดท้ายของเดือน เพื่อมอบเกียรติบัตรในวันปัจฉิมนิเทศ

2. ประเมินการพัฒนาวิทยานิพนธ์นักเรียน โดยใช้แบบประเมินจาก กิจกรรมคลินิกปรับ
พฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และและกิจกรรมครูประจำหมู่บ้าน

3. จากแบบประเมินจากครู ผู้ปกครอง ผู้ใหญ่บ้าน จากการดำเนินการตามกิจกรรม
คลินิกปรับพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และกิจกรรมครูประจำหมู่บ้าน โดยส่ง
แบบสอบถามให้ผู้วิจัยหลังการดำเนินกิจกรรมในแต่ละครั้ง

กลุ่มผู้วิจัย นำข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดจากการดำเนินมา
สะท้อนผลตามกรอบการวิจัยการพัฒนาวิทยานิพนธ์นักเรียน ว่าบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่
และสะท้อนผลตามกิจกรรมพัฒนา โดยผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ตัดสินใจร่วมกัน โดยนำเสนอ
ในรูปแบบของการบรรยาย (Narrative Form) เป็นความเรียง ในส่วนที่เป็นจุดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขและ
จุดแข็งที่ต้องเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวิทยานิพนธ์นักเรียน
โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคม อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

2. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากกิจกรรมต่าง ๆ
2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกชื่อนักเรียนตัวอย่าง สรุปรายชื่อนักเรียนที่ถูกเสนอชื่อมากที่สุดจากการดำเนินกิจกรรมทุกเดือนเพื่อมอบเกียรติบัตรในวันปัจฉิมนิเทศ และนำเสนอโดยวิธีการบรรยาย
3. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินการแปรผลข้อมูล จากแบบประเมินตามเกณฑ์ การแปลผลตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

4.51 – 5.00 ระดับปฏิบัติ มากที่สุด

3.51 – 4.50 ระดับปฏิบัติ มาก

2.51 – 3.50 ระดับปฏิบัติ ปานกลาง

1.51 – 2.50 ระดับปฏิบัติ น้อย

1.00 – 1.50 ระดับปฏิบัติ น้อยที่สุด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติพื้นฐานช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล จากการดำเนินการตามกิจกรรม ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)